

2. Порядок застосування психологічного інструментарію, визначеного для проведення професійно-психологічного відбору з кандидатами на військову службу за контрактом. Методичні рекомендації. м. Київ. 2010, с. 21 – 26. http://www.mil.gov.ua/content/social_adaptation/psychological_preparation/recomend_PPV_kandudat_kontract_cl.pdf

Оцінка схильності особистості до конфліктної поведінки (методика К. Томаса, адаптований варіант Н. Гришиної). Режим доступу :Балашова С.П., Васильєв С.П., Дубровинський Г.Р. Практичний курс військової психології : Навчальний посібник. Частина 2. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2013. с. 83-88.

Список використаної літератури:

1. Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С. Основи психологічної допомоги військовослужбовцям в умовах бойових дій. Методичний посібник. Київ : НДЦ ГП ЗСУ, 2015. 170 с.

2. Лазоренко Б.П. Експертна оцінка та технології реінтеграції внутрішньо особистісних конфліктів в умовах переживання учасниками АТО наслідків травматичних подій. Конфліктологічна експертиза: теорія і методика. Програма і матеріали. НаУКМА. Київ, 2018. с. 34-36.

3. Лазоренко Б.П. Засвоєння негативних станів як технологія забезпечення морально-психологічній готовності особистості до виконання завдань в особливих умовах. Філософсько-соціологічні та психолого-педагогічні проблеми підготовки особистості до виконання завдань в особливих умовах : *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. Київ : НУОУ, 2018. с. 126 – 128.

4. Лазоренко Б.П. Реабілітаційний комплекс надання психологічної допомоги та соціально-психологічного супроводу учасників АТО що зазнали психотравми та ПТСР. Актуальні проблеми психологічної допомоги, соціальної та медико-психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції : *Матеріали науково-практичної конференції*. Київ : НУОУ, 2015. с. 190–192.

Захаренко Л.М., кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем психологічного забезпечення та психофізіологічних досліджень, Національна академія внутрішніх справ (м. Київ)

Особливості психологічного супроводження занять з тактичної та вогневої підготовки поліцейських

У квітні п.р. набрав чинності наказ МВС України від 06.02.2019 № 88 «Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських» [1].

Відповідно до даного наказу об'єктами системи психологічного забезпечення є поліцейські Національної поліції (в тому числі уперше прийняті на службу в поліції, які проходять первинну професійну підготовку в закладах вищої освіти із

специфічними умовами навчання (далі – ЗВО) та державних установах (закладах) Національної поліції; відряджені до МВС, державних установ та організацій, що належать до сфери управління МВС, та заміщують посади (поліцейські ЗВО); курсанти та слухачі – здобувачі ступеня магістра за денною формою навчання (за державним замовленням), ад’юнкти, докторанти денної форми навчання у ЗВО).

Згідно з вимогами даного наказу до функцій системи психологічного забезпечення віднесено:

- «психологічне супроводження навчальних занять із тактичної та вогневої підготовки курсантів (слухачів) для прогнозування рівня психологічної готовності до виконання службових завдань» під час здійснення психологічного супроводження адаптації курсантів (слухачів) до специфіки навчання у ЗВО та умов подальшої професійної діяльності (розділ 5 п. 2 пп. 5);

- «психологічне супроводження практичних занять із тактичної підготовки з працівниками поліції та формування в них психологічної готовності до застосування спеціальних засобів» в органах, підрозділах Національної поліції України під час здійснення психологічної підготовки працівників поліції (розділ 4 п. 2 пп. 4). Далі по тексту закону це тлумачення подано так: «забезпечення психологічного супроводження практичних занять із тактичної підготовки для формування психологічної стійкості та готовності поліцейських до екстремальних умов службової діяльності» (розділ 4 п. 2 пп. 8).

Згідно з пп. 5, 6 п. 2 розділу 3 даного наказу психологічне супроводження службової діяльності поліцейських спрямоване на підвищення ефективності їх діяльності, а психологічне супроводження освітнього процесу у ЗВО – на забезпечення адаптації курсантів (слухачів) до умов навчальної і подальшої службової діяльності, сприяння їх особистісному зростанню та професійному становленню. Психологічне супроводження щодо курсантів (слухачів) здійснюється шляхом проведення анкетувань, спостережень, індивідуальних та групових консультувань, тренінгів, навчання курсантів (слухачів) основним психологічним методам та прийомам саморегуляції.

З метою прогнозування стресостійкості та визначення успішності поліцейських у певних умовах професійної діяльності, психологічної готовності до несення служби в екстремальних ситуаціях можливе шляхом психологічного вивчення з використанням формалізованих (тести, опитувальники, проєктивні та психофізіологічні методик) та малоформалізованих методик (спостереження, бесіди, інтерв’ю, аналіз продуктів інтелектуальної діяльності індивіда).

Психологічна підготовка є одним із важливих умов у формуванні стрілкових вмінь і навичок. У зв’язку з цим психологи ЗВО:

- проводять практичні заняття, інтерактивні заняття, тренінги, спрямовані на формування у курсантів (слухачів) «професійно важливих психологічних якостей, розвитку стресостійкості, здатності точно оцінювати свій психологічний стан під час вирішення завдань різної складності; навичок психологічної саморегуляції» (розділ 4 п. 2 пп. 3);

- проводять інтерактивні заняття, тренінги із питань ... здатності ефективно діяти в екстремальних ситуаціях, виважено та швидко приймати рішення в умовах дефіциту часу (пп. 2 п. 1 розділ 5);

- беруть участь у психологічній підготовці курсантів (слухачів), що включає уміння точно оцінювати свій психологічний стан, настрій, ступінь психоемоційного напруження», навчання методам та прийомам психологічної саморегуляції для формування стресостійкості, забезпечення особистої безпеки в специфічних умовах майбутньої професійної діяльності та повсякденному житті (пп. 4 п. 1 розділ 5).

До функцій психологів Національної поліції України віднесено:

- «проведення навчальних, практичних занять (у системі здійснення службової підготовки та підвищення кваліфікації працівників поліції), спрямованих на ... формування психологічної стійкості в екстремальних ситуаціях» (розділ 4 п. 2 пп. 1);

- проведення навчальних, практичних занять, тренінгів, спрямованих на формування психологічної стійкості (розділ 4 п. 2 пп. 7).

У межах своїх повноважень психологи ЗВО і психологи поліції забезпечують «проведення практичних занять ... щодо основних прийомів психологічної релаксації в кімнатах психологічної саморегуляції» (розділ 4 п. 2 пп. 5, 8; розділ 7 п. 2 пп. 5, 8). Відповідно до пп. 3 п. 2 розділу 3 даного наказу функціонування психотренінгових комплексів, кімнат психологічної саморегуляції, сприяння в організації та проведенні психологічної реабілітації поліцейських, які перебували в екстремальних ситуаціях, сприяє психопрофілактиці професійного «вигорання», підтриманню оптимальної працездатності.

Таким чином, успішне психологічне супроводження занять із тактичної та вогневої підготовки поліцейських можливе за умови вирішення ряду інших взаємопов'язаних завдань системи психологічного забезпечення, визначених наказом МВС України від 06.02.2019 № 88.

Список використаної літератури:

1. Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських : наказ МВС України від 06.02.2019 № 88. Верховна Рада України. Законодавство України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19>.

Землянська О.В., доктор психологічних наук, професор, професор кафедри соціології та психології, Харківський національний університет внутрішніх справ (м. Харків)

Основне завдання правоохоронних органів в сучасних умовах життя суспільства

Стаття 3 Конституції України наголошує, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визначаються в Україні найвищою

Всеукраїнська V науково-практична конференція, Національна академія Національної гвардії України
29 листопада 2019 року, м. Харків